

УДК 316+339.94
ББК 60.5+66.4
Т 65

Соціологічна асоціація України
Південноукраїнське відділення САУ
Державний вищий навчальний заклад
**«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.
Д. Ушинського»**
Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Кафедра соціології
Міністерство освіти, культури та науки Республіки Молдова
Асоціація соціологів та демографів Республіки Молдова
Інститут Юридичних, Політичних і Соціологічних наук
Центр соціології та соціальної психології Республіки Молдова

**«Феномен солідарності і соціальної
згуртованості в Україні та Республіці
Молдова: нові виклики та контексти»**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

30 червня 2020 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Лісеєнко Олена, д. соц. н., професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Члени редколегії:

Мокану Віктор - д. соц. н., директор Центру Соціології та Соціальної Психології Інституту Юридичних, Політичних і Соціологічних наук, Республіка Молдова, керівник Асоціації соціологів і демографів Республіки Молдова, Республіка Молдова

Борінштейн Євген - д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Каменская Татяна - д. соц. н., професор кафедри соціології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, Україна

Ляпіна Людмила - к. політ. н., доцент кафедри соціології Чорноморського національного університету імені Петра Могили (м. Миколаїв), Україна

Мокану Анжела - д. соц. н., ведучий научний співробітник Центра Соціології і Соціальної Психології Інституту Юридических, Політических и Соціологіческих наук, Республіка Молдова

Нікон Наталія - к. соц. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету, Україна

Онищук Віталій - д. соц. н., професор, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Подшивалкіна Валентина - д. соц.н., професор, завідувач кафедри соціальної і прикладної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Яценко Микола – к. соц. н., доцент, доцент кафедри соціології та психології Національного університету «Одеська юридична академія», Україна

Феномен солідарності і соціальної згуртованості в Україні та Республіці Молдова: нові виклики та контексти [Текст] : матеріали

міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 30 червня 2020 року) / за ред.

д. с . н., проф. Лісеєнко О. В. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – с. 79

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

© Південноукраїнське відділення Соціологічної асоціації України, 2020

© Асоціація соціологів та демографів Республіки Молдова, 2020

ЗМІСТ

Програма конференції.....	6
РОЗДІЛ I. «Ідентичність, солідарність, соціальна згуртованість в Україні та Республіці Молдова: нові реалії і контексти»	
Боринштейн Є. Оксюморони морали: парадокси сучасного українського суспільства.....	14
Дікова-Фаворська О. Інклюзія: соціальні наслідки карантину.....	17
Калашнікова Л. Проблеми забезпечення життєдіяльності особистості в українських реаліях.....	20
Ляпіна Л. Соціокультурний розвиток регіонального соціуму у контексті національної безпеки: основні цілі та можливі шляхи досягнення стратегічних завдань.....	23
Подшивалкіна В., Таценко А. Методологічні проблеми онлайн-досліджень в умовах карантину.....	26
Суська О. Соціальний капітал як категорія пізнання та фактор соціальних відносин.....	29
Хижняк Л. Ідентичність, солідарність і соціальна дистанція у комунікативному вимірі.....	32
РОЗДІЛ II. «Феномен солідарності і соціальної згуртованості в Україні та Республіці Молдова в умовах пандемії COVID-19 і карантину в соціологічному вимірі»	
Borodenko O. Social Risks and Security: Interdisciplinary Integration of Scientific Knowledge.....	36
Бондарец Б. Соціальна стигматизація і COVID-19: роздуми про проблему.....	38
Бабарикіна Н., Сергієнко Т. Теоретико-концептуальні виміри інформаційно-психологічної безпеки особистості.....	41
Грабовець І., Калашнікова Л., Черноус Л. Особливості та недоліки он-лайн досліджень в період кризи.....	44
Дейнеко О. Соціальна згуртованість як соціальний феномен та соціологічна категорія: перспективи концептуалізації в рамках якісного підходу.....	47
Ершова-Бабенко И. Теоретические основы и практические аспекты образовательного процесса в контексте психосинергетики - новые социальные условия подготовки англоязычных студентов – медиков.....	50
Іванець Т. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток волонтерського руху в м. Маріуполь.....	52
Кравчук О. Соціальна політика як аспект національної безпеки.....	55
Каретна О., Милосердна І. Злочинність серед неповнолітніх як фактор загрози соціальній безпеці.....	57

Максименко О. Дослідження екологічної свідомості учнів загальноосвітньої школи за допомогою онлайн-опитування.....	60
Рожанська Н. Релігійна толерантність міського населення Причорноморського регіону України: емпіричний аналіз в контексті національної безпеки.....	65
Спатарь Т. Корреляция между этнической принадлежностью и сплоченностью в определении отношения к COVID 19 (на материалах Республики Молдова)....	68
Слободянюк А. Рівень задоволеності та залученість студентів до дистанційного навчання під час карантину.....	71
Фесенко А., Чорна В. Деякі соціокультурні особливості та практики обласних центрів Півдня України в світлі безпекової проблематики.....	74
Хижняк О. Молоді вчені України в умовах пандемії COVID-19 і карантину.....	77

Слободянюк А.В.

к.соц.н., доцент кафедри суспільно-політичних наук,
науковий керівник лабораторії соціологічних досліджень
Вінницького національного технічного університету

РІВЕНЬ ЗАДОВОЛЕНOSTІ ТА ЗАЛУЧЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

В статті представлені результати соціологічних досліджень щодо рівня задоволеності та залученості студентів до дистанційного навчання під час карантину, спричиненого пандемією COVID-19. Зроблений акцент на особистісних ресурсах студентської молоді. Приділено увагу питанням адаптації студентської молоді у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: *студентська молодь, дистанційне навчання, особистісні ресурси, адаптація студентської молоді, результати досліджень.*

Освіта є специфічним видом практичної і пізнавальної діяльності людини, що вимагає визначених зусиль, у тому числі і фізичних. У цьому плані система освіти може і повинна розглядатися з гносеологічної (теоретико-пізнавальної) точки зору [1].

Здатність ставити перед собою реальні цілі, мобілізувати свої сили і можливості для їх досягнення та добиватися успіху стає неодмінною складовою життєдіяльності людини в сучасному соціумі [2].

Ведення карантину, спричиненого пандемією COVID-19, змусило всю систему освіти, зокрема вищу, реагувати на виклики сьогодення та пропонувати студентам альтернативні шляхи здобутку знань та навичок. Дистанційна чи змішана форми освіти прийшли на зміну традиційним лекційним, семінарським та

практичним заняттям. В закладах вищої освіти в рамках моніторингу якості надання освітніх послуг постало питання діагностування наскільки студенти з однієї сторони, а професорсько-викладацький склад з другої, готові в короткий час перелаштуватися на нові форми роботи.

Лабораторією соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету було проведено порівняльне дослідження «Залученність до дистанційного навчання під час карантину». Перше опитування проводилось з 10.04.2020 року по 16.04.2020 року, друге - з 15.05.2020 року по 21.05.2020 року. Об'єкт дослідження: студенти Вінницького національного технічного університету 1, 2, 3, 4 курсів бакалаврату та магістранти 1 та 2 року навчання. Усього було розіслано 4110 запрошень взяти участь в опитуванні; у другому - розіслано 4008 запрошень. Метод дослідження: інтернетопитування. В першому опитуванні взяли участь 1112 осіб усіх курсів, факультетів та навчальних інститутів ВНТУ. В другому опитуванні взяли участь 560 осіб. На початку необхідно наголосити, що інтернет опитування не забезпечує високої репрезентативності вибірки, оскільки частка студентів, в яких взагалі відсутній інтернет зв'язок, не могли взяти участь в опитуванні. Але отриманні дані можуть слугувати як певний орієнтир в процесі оцінки проблеми.

В ході інтернет опитування студентам було запропоновано дати відповідь на 15 запитань. Якість інтернет зв'язку, яким студенти користуються під час карантину, за п'ятибальною шкалою, де 1 – мінімальна оцінка, а 5 – максимальна, був оцінений на 3,28 у першому опитуванні та на 3,43 у повторному. На питання «Чи маєте ви технологічну змогу підключатись до дистанційних платформ навчання?» 43% респондентів вказали варіант «так», 51,2% - «так, але з певними труднощами», 5,8% - «ні», у другому опитуванні частка тих, хто без проблем має змогу підключатись до дистанційних платформ збільшилась до 50,5%, а частки тих, в кого були певні труднощі і тих, хто не міг взагалі підключитись, зменшилась до 46,1% та 3,4% відповідно. У двох опитуваннях на питання «На яких дистанційних

платформах вам пропонують працювати викладачі? (можна обрати декілька варіантів)» були отримані такі дані: електронна пошта – 72% (73,9%), JetIq – 85,4% (81,6%), Google meet – 55,8% (91,1%), Zoom – 28,5% (57,7%), Google classroom – 19,2% (15,9%), Skype – 10,9% (6,8%), Telegram – 2,2% (0,7%), Discord – 1% (1,4%).

Рівень задоволення тим, як відбувається дистанційне навчання був оцінений на 3 бали за 5-бальною шкалою у першому опитуванні, та на 3,27 у другому. 8,9% студентів відзначили, що за останній місяць система дистанційного навчання суттєво покращилась, 39,5 % - покращилась, 40,2% - залишилась на тому ж рівні, 5,9% - погіршилась, 5,5% - суттєво погіршилась.

Проаналізувавши відкриті відповіді респондентів на питання «З якими проблемами ви стикнулися під час дистанційного навчання? (напишіть)», усі вказані проблеми можна звести до таких проблем: 1) Проблеми з Інтернет; 2) Проблеми з внутрішньою дистанційною платформою JetIQ; 3) Проблеми з тестами у внутрішній дистанційній платформі JetIQ; 4) Відсутність зворотного зв'язку від викладачів (або дуже повільний) та онлайн консультацій; 5) Дистанційне навчання не може замінити очне; 6) Велика кількість завдань, що треба виконати здобувачу. При чому їх більше ніж при звичайному навчанні; 7) Велике розмаїття та відсутність єдиного підходу викладачів до використання дистанційних платформ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Слободянюк А. В. Проблеми адаптації студентської молоді у вищому навчальному закладі (за результатами соціологічного дослідження) [Текст] / А. В. Слободянюк // Гуманізм та освіта: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, м. Вінниця, 21-23 вересня 2004 р. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2004. – Т. 2. – С. 244-247.
2. Слободянюк А. В. Особистісні ресурси студентської молоді (на матеріалах соціально-психологічних досліджень) [Текст] / А. В. Слободянюк, Л. В. Косарева // Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка. – 2018. – № 17. – С. 89-95.